CYFARWYDDIAETH DYSGU A SGILIAU
ASESIAD O'R EFFAITH AR Y GYMUNED

DRAFT

Ymgynghoriad ar y cynnig i Greu Canolfan Adnoddau Arbenigol Cyfrwng Cymraeg yn Ysgol Gwaun y Nant o fis Medi 2024.

Gellir darparu'r ddogfen hon mewn Braille. Gellir darparu gwybodaeth mewn ieithoedd cymunedol eraill hefyd os oes angen. Cysylltwch â ni ar 01446 709828 er mwyn trefnu hyn.

CYFLWYNIAD

Mae Cyngor Bro Morgannwg wedi ymrwymo i sicrhau bod holl ddisgyblion y Fro yn cael pob cyfle i sicrhau'r canlyniadau gorau posibl. Er mwyn cyflawni'r uchelgais hwn mae'n hanfodol ein bod yn sicrhau bod ysgolion yn parhau i fod yn gynaliadwy, yn adlewyrchu anghenion ein cymunedau lleol, a bod ganddynt yr amgylcheddau dysgu gorau posibl. Rydym wedi ymrwymo i sicrhau bod ymgynghoriadau yn ystyrlon, yn berthnasol ac yn briodol ar gyfer y cymunedau dan sylw, ac mae gan y Cyngor ddyletswydd gofal i sicrhau bod y cynigion yn glir, yn dryloyw ac yn adlewyrchu safbwyntiau'r rhai yr effeithir arnynt. Dim ond trwy weithio mewn partneriaeth ag ysgolion, llywodraethwyr, rhieni a'r cymunedau ehangach y gallwn wireddu'r weledigaeth hon.

Diben y cynnig hwn creu Canolfan Adnoddau Arbenigol Cyfrwng Cymraeg yn Ysgol Gwaun y Nant o fis Medi 2024.

Caiff y cynnig hwn ei ystyried o dan adran 2.3 Cod Trefniadaeth Ysgolion (2018). Mae Adran 2.3 o'r Cod Trefniadaeth Ysgolion yn cyfeirio at newidiadau a reoleiddir ysgol, sy'n cynnwys trosglwyddo unrhyw ysgol i safle newydd.

Y CYD-DESTUN CENEDLAETHOL

Mae'r canllawiau statudol allweddol ar gyfer awdurdodau lleol wrth ddatblygu cynigion statudol ar gyfer newidiadau i drefniadaeth ysgolion yn unol ag adran 42 o Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 a'r Cod Trefniadaeth Ysgolion 2018. Wrth ystyried cynigion, rhaid i'r Cyngor ystyried yr effaith ar y gymuned leol, yn enwedig mewn ardaloedd gwledig ac mewn ardaloedd a ddynodwyd ar gyfer rhaglenni cymunedau'n gyntaf neu raglenni olynol.

CYD-DESTUN POLISI LLEOL

Gan adleisio polisi cenedlaethol a amlinellwyd yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, mae'r Cyngor wedi ymrwymo fel rhan o Gynllun Corfforaethol 2020-25 i gyflawni gweledigaeth o – '**Gweithio gyda'n gilydd ar gyfer dyfodol disglair'**.

Mae Bro Morgannwg wedi ymrwymo i gyflawni'r amcan 'cefnogi dysgu, cyflogaeth a thwf economaidd cynaliadwy' gan godi safonau cyflawniad cyffredinol trwy foderneiddio addysg yn y Fro er mwyn sicrhau bod plant a phobl ifanc yn derbyn addysg o'r radd flaenaf.

Er mwyn cyflawni hyn, rydyn ni o'r farn bod angen i ysgolion allu darparu'r profiad dysgu gorau posibl er mwyn sicrhau bod plant a phobl ifanc yn cael y cyfleoedd gorau sydd ar gael iddynt a'u bod yn gallu cyrraedd eu llawn botensial.

DRAFT

HERIAU PRESENNOL

Byddai'r cynnig yn mynd i'r afael â nifer o heriau a byddai'n:

- Rhoi cymorth targedig i ddisgyblion sy'n mynychu ysgolion cynradd cyfrwng Cymraeg sydd â diagnosis o gyflwr ar y sbectrwm awtistiaeth a'r rhai sy'n profi anawsterau cyfathrebu cymdeithasol, rhyngweithio neu reoleiddio sylweddol mewn amgylchedd ysgol gynradd brif ffrwd.
- Cynnig amgylchedd dysgu gwell a fyddai'n gallu addasu i newid, wrth herio a chefnogi plant i gyflawni eu potensial yn llawn.
- Rhoi cyfleoedd ar gyfer datblygiad proffesiynol ledled ein Ysgolion Cynradd.
- Sicrhau y gall anghenion disgyblion sydd â diagnosis o gyflwr ar y sbectrwm awtistiaeth a'r rhai sy'n profi anawsterau cyfathrebu cymdeithasol, rhyngweithio neu reoleiddio sylweddol gael eu diwallu o fewn yr awdurdod lleol a gellir eu cefnogi i aros yn eu hysgol brif ffrwd.

PROFFIL CYMUNEDOL

Ar hyn o bryd mae 7 ysgol cyfrwng Cymraeg sy'n gwasanaethu Bro Morgannwg:

Enw'r ysgol	**Math**	**Iaith**	**Ystod oedran**	**Capasiti***	**Pellter o Ysgol Gwaun Y Nant (milltiroedd)**
Ysgol Gymraeg Dewi Sant	Cymuned	CC	3-11	210	11 milltir
Ysgol Gwaun y Nant	Cymuned	CC	3-11	270	0
Ysgol Iolo Morgannwg	Cymuned	CC	3-11	210	12 milltir
Ysgol Gymraeg Pen y Garth	Cymuned	CC	3-11	420	5.4 milltir
Ysgol Sant Baruc	Cymuned	CC	3-11	420	2.3 milltir
Ysgol Sant Curig	Cymuned	CC	3-11	420	1.8 milltir
Ysgol Gymraeg Bro Morgannwg	Cymuned	CC	3-18	210 (CA1 a 2)	2.1 milltir

Mae Ysgol Gwaun Y Nant wedi'i lleoli yn ward Gibbonsdown 2.

Mae gan y ward boblogaeth o 5,488 yn seiliedig ar gyfrifiad 2021.

Mae'r data isod ar gyfer ward Gibbonsdown 2 yn dod o [Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC)](https://).

Ardal Etholaeth Bro Morgannwg	**Cod AGEHI**	**Safle yng Nghymru yn Gyffredinol (o 1909)**		**Safle Cyflogaeth (o 1909)**		**Safle Mynediad i Wasanaethau (o 1909)**	
		Safle	**% (Â'r Amddifadedd Lleiaf / Mwyaf)**	**Safle**	**% (ALl / AM)**	**Safle**	**% (ALl / AM)**
Gibbonsdown 2	**Safle o 1909 (Addysg)**	**105**	Y 10% â'r amddifadedd mwyaf	**127**	Y 10% â'r amddifadedd mwyaf	1070	Y 50% â'r amddifadedd lleiaf

Fel mae'r tabl uchod yn dangos, mae'r ward sy'n cynnwys Ysgol Gwaun Y Nant yn gymysg o ran lefelau amddifadedd. Mae'r AGEHI y mae'r ysgol wedi'i lleoli ynddi yn un o'r ardaloedd â'r amddifadedd mwyaf ar draws 2 o'r 3 mesur, fodd bynnag, mae o fewn y 50% â'r amddifadedd lleiaf o ran mynediad at wasanaethau oherwydd ei lleoliad maestrefol.

ANGHENION DYSGU YCHWANEGOL

Byddai'r cynnig yn creu darpariaeth addysgol cyfrwng Cymraeg arbenigol ar gyfer disgyblion 4-11 oed. Diben y ganolfan arbenigol hon fyddai cefnogi dysgwyr unigol yn ogystal â chynyddu capasiti'r ysgol gartref i greu amgylchedd cwbl gynhwysol lle rhoddir cyfle i bob dysgwr lwyddo a chael mynediad at addysg sy'n diwallu ei anghenion.
Byddai'r Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn cynnig cyfnodau o ddarpariaeth integredig i ddisgyblion sydd â diagnosis o gyflwr ar y sbectrwm awtistig a'r rhai sy'n profi anawsterau cyfathrebu cymdeithasol, rhyngweithio neu reoleiddio sylweddol. Bydd hyn yn cynnwys disgyblion y mae eu lefel uchel o orbryder yn effeithio'n sylweddol ar eu gallu i gael mynediad at addysg prif ffrwd.

ASESIAD O EFFAITH

Mae'r rhan hon o'r Asesiad o'r Effaith ar y Gymuned yn asesu'r effaith bosibl y gallai'r cynnig hwn ei chael ar y gymuned leol. Mae'r wybodaeth a ddadansoddwyd yn y broses hon yn cynrychioli cipolwg o'r sefyllfa bresennol. Mae'r asesiad o effaith yn ddogfen sy'n esblygu, a bydd yn parhau i gael ei datblygu drwy gydol y broses statudol. Caiff adborth a dderbynnir yn ystod y cyfnod ymgynghori ei ddefnyddio i lywio'r Asesiad Effaith Cymunedol, a gaiff ei gyflwyno i'r Cabinet fel rhan o'r Adroddiad ar yr Ymgynghoriad.

DRAFT

Cafodd wyth mesur allweddol eu nodi:

Cyf.	Mesur
CI1	Plant sy’n byw yn y dalgylch yn mynychu eu hysgol leol
CI2	Gwasanaethau a ddarperir gan yr ysgol ar gyfer y gymuned leol, gan gynnwys gweithgareddau allgyrsiol.
CI3	Cyfleusterau cymunedol a ddefnyddir yn rheolaidd gan yr ysgol
CI4	Cyfleusterau cymunedol a ddarperir gan a gweithgareddau a gynhelir ar safle’r ysgol
CI5	Effaith ar fusnesau lleol
CI6	Effaith ar gyflogaeth leol
CI7	Effaith ar seilwaith lleol
CI8	Trefniadau trafnidiaeth

Aseswyd yr wyth mesur i nodi unrhyw effeithiau negyddol neu gadarnhaol ar y gymuned leol a'r gymuned ehangach, a rhoddwyd sgôr sy’n amrywio o -3 i +3 ar sail y cydbwysedd o dystiolaeth oedd ar gael.

Sgôr Mesur	Asesiad Mesur
-3	Dirywiad mawr
-2	Dirywiad cymedrol
-1	Dirywiad bach
0	Dim newid yn gyffredinol
1	Gwelliant Bach
2	Gwelliant Cymedrol

DRAFT

3	Gwelliant Mawr

DRAFT

EFFEITHIAU AR Y GYMUNED LEOL

Cyf.	Mesur	Sgôr	Effaith y Cynnig
CI1	Plant sy'n byw yn y dalgylch yn mynychu eu hysgol leol	1	Byddai creu'r Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn defnyddio gofod nad yw'n cael ei ddefnyddio ar hyn o bryd yn Ysgol Gwaun Y Nant. Ni fyddai hyn felly'n cael effaith andwyol ar dderbyniadau i Ysgol Gwaun Y Nant gan fod amcanestyniadau cyfredol yn nodi bod y ddarpariaeth brif ffrwd bresennol yn yr ysgol yn fwy na digon i ateb y galw o fewn ei dalgylch. Mae gosod y ganolfan adnoddau arbenigol mewn ysgol gynradd brif ffrwd yn rhoi cymorth ychwanegol i ddisgyblion sydd â diagnosis o gyflwr ar y sbectrwm awtistiaeth a'r rhai sy'n profi anawsterau cyfathrebu cymdeithasol, rhyngweithio neu reoleiddio sylweddol wrth sicrhau eu bod yn gallu cael mynediad i addysg gynradd prif ffrwd. Bydd hyn yn cynnwys disgyblion y mae eu lefel uchel o orbryder yn effeithio'n sylweddol ar eu gallu i gael mynediad at addysg prif ffrwd. . Bydd creu darpariaeth ADY cyfrwng Cymraeg yn cael effaith gadarnhaol ar bob ysgol gynradd cyfrwng Cymraeg ym Mro Morgannwg. Fodd bynnag, ni ddarperir darpariaeth ADY yn seiliedig ar agosrwydd at Ganolfan Adoddau Arbenigol, gyda disgyblion yn mynychu o bob rhan o'r Awdurdod.
CI2	Gwasanaethau a ddarperir gan yr ysgol ar gyfer y gymuned leol, gan gynnwys	1	Cynigir y byddai unrhyw wasanaethau cymunedol sy'n cael eu darparu ar hyn o bryd gan Ysgol Gwaun Y Nant yn parhau ac na fyddai unrhyw ddarpariaeth yn cael ei cholli.

DRAFT

	gweithgareddau allgyrsiol.		
CI3	Cyfleusterau cymunedol a ddefnyddir yn rheolaidd gan yr ysgol	0	Ni fyddai unrhyw golled i Ysgol Gwaun Y Nant o ran mynediad i gyfleusterau cymunedol o ganlyniad i'r cynnig hwn.
CI4	Cyfleusterau cymunedol a ddarperir gan a gweithgareddau a gynhelir ar safle'r ysgol	0	Ni fydd y cynnig yn newid y cyfleusterau cymunedol presennol a ddarperir gan yr ysgol.
CI5	Effaith ar fusnesau lleol	0	Ni fyddai unrhyw effaith ar fusnesau lleol o ganlyniad i'r cynnig hwn.
CI6	Effaith ar gyflogaeth leol	1	Mae creu'r Ganolfan Adnoddau Arbenigol wedi creu cyfleoedd cyflogaeth ar gyfer tair swydd.
CI7	Effaith ar seilwaith lleol	0	Ni fyddai'r cynnig yn arwain at gynnydd yn y capasiti yn Ysgol Gwaun Y Nant a fyddai'n achosi mwy o bwysau ar seilwaith lleol. Yn hytrach, bydd y cynnig yn addasu i ystafelloedd dosbarth gwag presennol o fewn adeilad yr ysgol. Mae Ysgol Gwaun Y Nant yn cefnogi teithio i'r ysgol drwy ddulliau teithio llesol fel cerdded a beicio lle bo hynny'n bosib. Byddai hyn yn ymestyn i ddisgyblion a staff ADY lle bo hynny'n briodol. Byddai hyn yn helpu i leddfu'r pwysau ar seilwaith lleol.

DRAFT

CI8	Trefniadau trafnidiaeth	0	Mae dyletswydd ar y Cyngor i ddarparu trafnidiaeth ysgol am ddim i blant o oed ysgol sy'n byw y tu hwnt i bellter cerdded yr ysgol briodol agosaf. Yn unol â 'Mesur Teithio Dysgwyr (Cymru) 2008'. Darperir trafnidiaeth ysgol am ddim i ddisgyblion oed ysgol gynradd brif ffrwd os ydynt yn byw 2 filltir neu fwy o'u hysgol addas agosaf. Fodd bynnag, bydd disgyblion ADY sydd â gofynion teithio penodol na ellir eu diwallu ag addasiad rhesymol ar drafnidiaeth prif ffrwd yn gymwys i gael trafnidiaeth am ddim os asesir bod ganddynt anawsterau difrifol a/neu gymhleth a'u bod yn mynychu ysgol arbennig neu ganolfan adnoddau arbenigol yn unol â chyfarwyddyd y Tîm Anghenion Cymhleth neu ddosbarth mewn ysgol brif ffrwd sydd 2 filltir neu fwy (disgyblion oedran cynradd) o gyfeiriad cartref y rhieni yn ôl mesur y llwybr cerdded byrraf sydd ar gael.

DRAFT

CRYNODEB SGORIO

Cyf.	Cymuned Leol
CI1	1
CI2	1
CI3	0
CI4	0
CI5	0
CI6	1
CI7	0
CI8	0
Sgôr Gyfartalog	0

DRAFT

CASGLIADAU

Mae’r asesiad effaith yn nodi y byddai’r cynnig yn debygol o gael effaith niwtral ar y gymuned leol mewn 5 o’r 8 mesur a aseswyd ac effaith bositif ar 3 o’r 8 mesur. Yn gyffredinol, byddai’r cynnig yn debygol o gael effaith gadarnhaol ar y gymuned leol.

Byddai’r cynnig yn rhoi cymorth targedig i ddisgyblion sydd â diagnosis o gyflwr ar y sbectrwm awtistiaeth a'r rhai sy'n profi anawsterau cyfathrebu cymdeithasol, rhyngweithio neu reoleiddio sylweddol mewn amgylchedd ysgol gynradd brif ffrwd addas er mwyn sicrhau bod disgyblion yn cyflawni eu llawn botensial. Yn ogystal, byddai gan ddisgyblion a staff amgylchedd dysgu gwell a fyddai’n gallu addasu i newid, wrth herio a chefnogi plant i gyflawni eu llawn botensial.

Daeth i'r casgliad o'r Asesiad Effaith ar y Gymuned y byddai'r cynnig yn cael effaith gadarnhaol ar y gymuned leol.